

Leszek Mańkowski

Towarzystwo im. Ks. Piotra Wawrzyniaka w Śremie

Idee ks. Piotra Wawrzyniaka a współczesność

„Świat jest świątynią, w której zasłużyć się trzeba
modłą najgorętszą, bo czynem”.

Ks. Piotr Wawrzyniak

Cytowane słowa księdza Piotra Wawrzyniaka doskonale ilustrują jego aktywność. Działacz gospodarczy, społeczny i kulturalny, bankowiec, organizator spółdzielczości kredytowej i rolniczej. A przy tym – Kapłan przykładnie wypełniający swoje obowiązki duchownego.

Żył i działał w okresie diametralnie różnym od dzisiejszego. Czy to znaczy, że jego idee, wartości, które wcielał w życie są już tylko przeszłością? Czy ten, jak go określano, „Król Czynu” to dla nas tylko postać historyczna, człowiek z którego my Śremianie, Wielkopoleanie jesteśmy dumni? ... bo to nasz ziomek, tu się urodził i pracował ... bo walczył o polskość, był niebywale skuteczny? Tylko tyle? Tylko pomniki, tablice pamiątkowe, instytucje, szkoły czy ulice noszące jego imię?

Oczywiście dobrze, że o nim pamiętamy. Dobrze, że określenie „Ksiądz Zapomniany” nie jest już przynajmniej w Wielkopolsce, a z pewnością w Śremie, aktualne. Przypomnieć tu można kilka widomych przykładów tej pamięci Śremian. Oprócz dawnych tablic pamiątkowych (budynek banku, kościół farny) pojawiły się w czasie III Rzeczypospolitej kolejne tego dowody: 1991 – nadanie imienia Ks. Piotra Wawrzyniaka Szkole Podstawowej Nr 2; 1995 – Jego imię otrzymał Spółdzielczy Bank Ludowy; 1998 – staraniem Szkoły Podstawowej Nr 2 w Śremie i Towarzystwa Miłośników Śremu powstał Skwer im. Księdza w Parku im. Powstańców Wlkp.; 1999 – utworzono Towarzystwo im. Ks. Piotra Wawrzyniaka w Śremie; 2000 – z inicjatywy Towarzystwa wybudowano Jego pomnik; 2000 – imię Księdza otrzymało Gimnazjum nr 2 w Śremie; 2003 – Gimnazjum nr 2 otrzymało sztandar z wizerunkiem Patrona.

Jednak fakt, że ksiądz Wawrzyniak przez 26 lat pracował w Śremie zobowiązuje nas do czegoś więcej niż pamięć, obchody rocznic. Zobowiązują-

je do codziennego działania, kontynuacji Jego idei. I znowu kilka pozytywnych przykładów. Powstałe 10 lat temu Towarzystwo im. Ks. Piotra Wawrzyniaka w Śremie na szczęście nie ograniczyło się do postawienia pomnika. Funduje stypendia dla studentów, samo organizuje bądź wspomaga organizację działań oświatowych i kulturalnych; funkcjonuje jako organizacja pożytku publicznego. W roku 2002 – zrealizowany przez Gimnazjum Nr 2 i Towarzystwo film „Król Czynu” zostaje nagrodzony na Międzynarodowym Festiwalu w Niepokalanowie przyczyniając się do propagowania idei Piotra Wawrzyniaka nie tylko w Wielkopolsce. Począwszy od lat 90. odbywają się konkursy, rajdy, imprezy kulturalne organizowane przez szkoły noszące Jego imię, instytucje gminne (Muzeum Śremskie, Biblioteka Publiczna, Śremski Ośrodek Kultury) przy wydatnym wsparciu Spółdzielczego Banku Ludowego, parafii farnej i władz samorządowych Śremu. Rozwija się współpraca szkół podstawowych, a później także – gimnazjalnych Śremu i Mogilna. Działają stowarzyszenia będące kontynuacją tych, które założył „Niekoronowany Król Polaków”. Powstają nowelocalne organizacje pozarządowe.

To tylko przykłady dotyczące Ziemi Śremskiej. Z pewnością podobne można znaleźć w innych miejscach działania Księdza Wawrzyniaka, takich jak choćby Mogilno, Poznań, Zakopane i inne. Przecież ślady jego pracy znajdziemy nie tylko w Wielkopolsce, ale praktycznie na terenie całego byłego zaboru pruskiego.

Trzeba stwierdzić, że dziś, 20 lat po kolejnym odzyskaniu niepodległości, bardzo aktualne są wartości, które ten „Niekoronowany Król Polaków” prezentował. Te wartości: patriotyzm, związek człowieka z „małą ojczyzną”, praca, gospodarność, aktywność, poszanowanie prawa, rozwój własnej osobowości, szacunek do ludzi i przyrody, poszanowanie dziedzictwa narodowego przy jednoczesnym otwarciu na inne kultury są nam dziś z pewnością potrzebne.

Polska rozwija się gospodarczo, integruje z Europą, jest otwarta na świat. Nie modemy jednak w tym „doganianiu” bogatych, rozwiniętych państw zapominać o tym, że – jak mówił ksiądz Piotr Wawrzyniak – „Nie wystarczy koncentrować pracy na polu ekonomicznym bez pielęgnowania ideałów. Pielęgnujmy nasze ideały.”

Niezwykle ważna w tym kontekście jest praca edukacyjna. Dla szkół noszących imię ks. Piotra Wawrzyniaka jest on z pewnością patronem współczesnym. Jest doskonałym wzorem osobowym. Jego postać, jego działalność to podstawa tworzenia spójnego szkolnego programu wychowaw-

czego, który pozwala kształtować w młodym pokoleniu te potrzebne dzisiaj, wymienione wyżej wartości. Jego wszechstronność jest wzorem, jak rozwijać własną osobowość, być aktywnym „pełnym” człowiekiem.

Dobrze, że w naszych czasach idee, wartości prezentowane przez ks. Piotra Wawrzyniaka są w niepodległej Polsce coraz bardziej zauważalne i doceniane, chociaż nie zawsze (przez niewiedzę?) utożsamiane z jego osobą. Dobrze, że jest wiele dowodów na rozwój tej pozytywistycznej działalności, na samoorganizację społeczności lokalnych; że jest sporo przykładów działania w myśl dewizy Księdza: „wspólną pracą i pomocą a siłami zjednoczonymi”.

Czy jednak dziś Piotr Wawrzyniak oceniłby naszą pracę swoim ulubionym określeniem: „rzecz jest w porządku”?

Można mieć wątpliwości. Był przecież niezwykle wymagający...

29 stycznia 2009 r.